

**Nieuwsbrief
Europese zaken voor
Provinciale
Staten**

Juli 2024

Voorwoord

*Mirjam Sterk, gedeputeerde
Europa*

Beste Statenleden,

Bijna een jaar geleden kreeg ik als gedeputeerde de portefeuille 'Europa' toebedeeld. Een portefeuille die ik sterk ambieerde, aangezien de Europese wet- en regelgeving steeds meer invloed heeft op de opgaven waar wij als provincie voor staan.

Inmiddels begin ik aardig mijn weg te vinden in Brussel, zowel letterlijk als figuurlijk. Ik heb de nodige bijeenkomsten gehad, mijn eerste inbreng geleverd in het Comité van de Regio's en tijdens mijn laatste bezoek heb ik met attaché Barbara Rietbroek een enerverend gesprek gevoerd over het Europese milieu- en landbouwbeleid.

Maar er is nog veel meer gebeurd het afgelopen jaar; als Provinciale Staten heeft u de Europastrategie voor de komende tien jaar vastgesteld, we zijn als provincie uitgeroepen tot Regional Innovation Valley en we hebben de Deense delegatie op bezoek gehad.

Kortom, er gebeurt veel en het smaakt absoluut naar meer. We gaan de komende tijd doorbouwen op de successen die we behaald hebben en we blijven zoeken naar nieuwe mogelijkheden en kansen. En daar houden we u, via deze halfjaarlijkse nieuwsbrief, graag van op de hoogte!

Mirjam Sterk

Hoe werkt de EU?

Europa is geen buitenland meer. Vanaf de Tweede Wereldoorlog is er hard gewerkt aan eenheid, vrede en samenwerking op dit continent. Daarnaast is Europees en decentraal beleid steeds meer met elkaar vervlochten geraakt en daarmee zeer relevant voor een organisatie als de provincie Utrecht.

Fris je kennis over de Europese Unie op en neem een kijkje bij de serie 'EU Basics: meer leren over de Europese Unie'. In deze 5-delige serie maak je een korte reis langs de geschiedenis van de EU, de belangrijkste instellingen en personen.

[Lees verder](#)

Terugblik

In Brussel is de rust weer wedergekeerd een maand na de Europese verkiezingen. Dat betekent ook dat het een uitstekend moment is om kort terug te kijken op de eerste helft van het jaar. In een kort overzicht worden de belangrijkste dossiers, die iets van de huidige koers van de Europese Unie laten zien, uitgelicht. Ook cluster Europa zat niet stil. In deze eerste maanden hebben we een Deense delegatie op het Provinciehuis mogen ontvangen, bereidden we ons voor op de Europese verkiezingen, publiceerden we de nieuwe Europastrategie, vierden we Europadag, organiseerden we twee EU-leergangen voor de regio én een matchmaking evenement voor Europese subsidies.

De nieuwe Europese legislatuur 2024-2029

Welke koers wordt er gevaren in de nieuwe bestuursperiode van de Europese Unie? De Europese Raad, daarin komen alle regeringsleiders van de lidstaten samen, heeft op 27 juni 2024 de nieuwe strategische agenda voor 2024-2029 gepubliceerd. In deze strategische agenda worden de grote lijnen uitgezet voor de komende vijf jaar. De Europese Commissie zal uitvoering moeten geven aan de geformuleerde prioriteiten.

Daarnaast werden er tijdens de Europese top diverse belangrijke posten ingevuld. Ursula von der Leyen is wederom voorgedragen als voorzitter van de Europese Commissie, haar benoeming moet nog worden goedgekeurd door het kersverse Europees Parlement. Naast de Commissievoorzitter, hebben de EU-regeringsleiders ook de nieuwe voorzitter van de Europese Raad en de nieuwe hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid voorgedragen. Dat zijn respectievelijk António Costa, de voormalige premier van Portugal, en Kaja Kallas, de huidige premier van Estland.

[Lees verder](#)

9^e Cohesierapport

Al sinds het verdrag van Rome uit 1957 wordt er door de samenwerkende Europese landen ingezet op een vermindering van de verschillen tussen de regio's en het verkleinen van de achterstand van de minder welvarende regio's. Om de drie jaar publiceert de Commissie haar cohesieverslag, een verslag waarin de huidige stand van zaken met betrekking tot de economische, sociale en territoriale cohesie van de EU wordt beoordeeld. Uit het verslag bleek dat het

Toekomst GLB

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) van de EU, dat in 1962 van start ging, vormt een partnerschap, enerzijds tussen landbouw en samenleving en anderzijds tussen Europa en de Europese boeren. Het GLB is een gemeenschappelijk beleid voor alle EU-lidstaten. Het wordt op Europees niveau beheerd en gefinancierd uit de gemeenschappelijke EU-begroting. De herziening van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is officieel

Verbod op PFAS

Op 27 juni 2024 werd op initiatief van het Huis van de Nederlandse Provincies, tijdens de EU Green Week, gesproken over een verbod op PFAS. Het evenement 'Resilient Regions: Healthy Water and Soil for our Citizens – How to Move Towards a Feasible European PFAS Restriction?' benadrukte de noodzaak voor een uitvoerbare, eerlijke en effectieve aanpak van een Europees PFAS-verbod. Nederland, Duitsland, Denemarken, Noorwegen en Zweden werkten al jaren

cohesiebeleid op het gebied van de groene transitie, de economie en werkgelegenheid positief heeft beïnvloed. Echter waarschuwt de EU over het groeiende verschil tussen stad en platteland.

[Lees verder](#)

van kracht. Zo worden onder meer enkele milieuvoorwaarden voor het ontvangen van landbouwsubsidies versoepeld. Boeren kunnen dit jaar nog profiteren van de herziening.

[Lees verder](#)

samen aan een voorstel voor een verbod op PFAS. Zij hebben hun voorstel in januari 2023 bij het Europees Agentschap voor Chemische Stoffen (ECHA) ingediend. Het voorstel bevat twee opties om PFAS te beperken: een totaalverbod zonder uitzonderingen, of een optie met uitzonderingen en overgangsperiode voor bepaalde toepassingen van PFAS.

[Lees verder](#)

Natuurherstelwet aangenomen

De Europese Natuurherstelwet is na lange en moeizame onderhandelingen dan tóch aangenomen door de Europese lidstaten. Het doel van de wet is om de schade aan de Europese natuur te herstellen vóór 2050. De verordening stelt een aantal concrete doelstellingen voor de natuurherstel in de aangetaste ecosystemen. In dit artikel wordt het traject van deze controversiële wet, de doelstellingen en het vervolg geschetst.

[Lees verder](#)

Letta rapport over interne markt

Op 18 april 2024 publiceerde Enrico Letta zijn rapport over de interne markt van de Europese Unie "*Much more than a single market*". Daarin stelt hij dat een nieuwe realiteit vraagt om een nieuwe interne markt. Het rapport schreef Enrico Letta op verzoek van de Europese Raad. De interne markt vormt 30 jaar na diens oprichting nog steeds als de hoeksteen van Europese integratie. De Europese Unie is in die 30 jaar fundamenteel veranderd. In dit rapport stelt Letta voor om een "vijfde vrijheid" toe te voegen aan de originele vier vrijheden, namelijk de vrijheid om onderzoek, innovatie en onderwijs in de interne markt te versterken. Daarnaast gaat Letta dieper in op de financiering van de ambitieuze strategische doelen van de EU te verwezenlijken én behandelt hij de complexiteit van de problemen die een snelle en dynamische interne markt in de weg staan.

[Lees verder](#)

Roundtable Kaderrichtlijnwater

De Europese Kader Richtlijn Water (KRW) die in 2000 is vastgesteld door de Europese lidstaten stelt duidelijke eisen aan de kwaliteit van het water in het leefgebied van dier en mens, waaraan in 2027 moet zijn voldaan. Deze richtlijn is opgenomen in de Nederlandse Waterwet. Momenteel is er veel discussie gaande over de haalbaarheid van de KRW. Zo organiseerde het Huis van de Nederlandse Provincies op 12 juni een expert round table aangaande de haalbaarheid van de doelstellingen beschreven in de KRW. Het HNP onderzoekt de haalbaarheid van de doelstellingen KRW. Met experts, uit verschillende naburige Europese regio's, werd gekeken worden naar wat de mogelijkheden zijn om de doelstellingen wél te kunnen halen, maar

Network and Information Security (NIS2) richtlijn

NIS2 is een Europese richtlijn, die onder andere de veiligheidsvereisten van netwerk- en informatiesystemen versterkt. Deze richtlijn volgt de eerste NIS-richtlijn op en heeft als doel het verbeteren van cyberveiligheid in heel de Europese Unie en is daarom in tegen stelling tot de eerste NIS-richtlijn ook van toepassing op decentrale overheden. De Europese Commissie heeft voor het omzetten van de richtlijn naar nationale wetgeving, een implementatiedeadline gesteld op 17 oktober 2024. Echter blijkt het dat Nederland meer tijd nodig heeft om deze richtlijn de implementeren.

[Lees verder](#)

ook naar reële alternatieven en oplossingen binnen de EU, om de waterkwaliteit in de EU op peil te houden. Het thema water blijft een relevant thema, zie bijvoorbeeld de verkenning van een Europese Blue Deal in het Comité van de Regio's.

[Lees verder](#)

**Bestuurders in
Brussel**

Onze gedeputeerden, met name Mirjam Sterk, vertegenwoordigen de provincie Utrecht in Brussel. Dit onderdeel van de nieuwsbrief gaat in op een aantal belangrijke vergaderingen of andere evenementen.

Plenaire vergaderingen Comité van de Regio's

Het Comité van de Regio's heeft er zo halverwege 2024 al weer drie plenaire sessies op zitten. Tijdens de plenaire sessies, waar de 329 leden bijeen komen, wordt er gestemd over de rapporten en de adviezen die in de commissies worden voorbereid. Deze rapporten en adviezen bevatten de Europese regionale perspectieven op Europese wetgeving. Het is van belang dat de regionale stem wordt meegenomen in de Europese besluitvorming, want bijna 70% van die wetgeving wordt per slot van rekening in de Europese regio's tot uitvoering gebracht.

De 159^e plenaire sessie

De 159^e plenaire sessie was de eerste plenaire sessie waaraan de nieuwe Nederlandse delegatie deelnam. Deze vond plaats van 31 januari t/m 1 februari 2024. Hier kwamen de volgende zaken aan bod: Het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU, De Europese gehandicaptenkaart en de boerenprotesten (hier nam ook onze gedeputeerde het woord).

[Lees verder over de 159e plenaire sessie](#)

De 160e plenaire sessie

De 160e plenaire sessie van het Europees Comité van de Regio's vond plaats op 17 en 18 april 2024. Onder meer de wolf, het Cohesiefonds, microplastics en het aantrekken van vaardigheden en talent in regio's stonden op de agenda.

[Lees verder over de 160e plenaire sessie](#)

De 161e plenaire sessie

De 161e plenaire vergadering van het Europees Comité van de Regio's vond plaats op 19 en 20 juni 2024, de laatste voor het zomerreces. Nederlandse Comitéleden hadden een actieve rol, waaronder in debatten over water- en bodemkwaliteit, landbouw en regionale

innovatievalleien. Onze gedeputeerde sprak hier over de EU Blue Deal.

[Lees verder over de 161e plenaire sessie](#)

Blue Deal in commissie Nature (NAT)

Tijdens de 161e plenaire vergadering van het Europees Comité van de Regio's stond waterbestendigheid bovenaan de agenda. Het

Bodemmonitoring in commissie Environment (ENVE)

Naast de adviezen over water, heeft het Comité tijdens de 161e plenaire vergadering een advies over de Europese bodemmonitoringsrichtlijn

Comité heeft twee adviezen, die eerder werden voorbereid in de commissie NAT, aangenomen om tot een EU Blue Deal te komen. Het Comité pleit voor een alomvattende Europese waterstrategie, met een sterke nadruk op multilevel governance en grensoverschrijdende samenwerking, vooral in stroomgebieden. De Eurocommissaris die belast is met de waterportefeuille, moet meer financiële steun verlenen aan medeoverheden en water-gerelateerde stakeholders. Verder wil het Comité water-duurzame praktijken in de landbouw versterken en prioriteit geven aan natuur-gebaseerde oplossingen. Ook moet de Commissie een "waterefficiëntiebeginsel" vaststellen, om effectief hergebruik van water te bevorderen.

[Lees verder](#)

aangenomen. Het Comité wijst er in het advies op dat tot 70% van de Europese bodems ongezond is en dat dit door sterk uiteenlopende, regionale omstandigheden komt. Het is dus van groot belang om samen met medeoverheden te kijken hoe de richtlijn moet worden uitgevoerd. Verder dringt het Comité aan op meer technische en financiële steun voor de uitvoering van de richtlijn en verzoekt de Commissie om te kijken of er in de volgende Europese begroting – na 2027 – specifieke financiering kan komen voor bodemgezondheid. Het Comité pleit er daarnaast voor dat het "de vervuiler betaalt"-beginsel goed wordt toegepast om de aangerichte schade (deels) te kunnen dekken.

[Lees verder](#)

Utrecht verkrijgt status Regional Innovation Valley toegekend

De provincie Utrecht heeft de status Regional Innovation Valley toegekend gekregen. De Europese Commissie wil dat de 232 Europese regio's hun krachten bundelen om innovatie en onderzoek binnen de Europese Unie te versterken. Het aanstellen van koplopers in deze strategie - de Regional Innovation Valley's - is daarin een eerste stap.

[Lees verder](#)

Europese projecten

De provincie Utrecht neemt deel aan verschillende Europees gefinancierde projecten. Dit is van belang voor onder andere kennisdeling met andere regio's, delen van best practices en voor de internationale profilering van Utrecht. Er zijn verschillende financieringsprogramma's voor diverse doeleinden en thema's, waaronder bijvoorbeeld LIFE, Interreg, Horizon Europe en Connecting Europe Facility (CEF) .

ShareDiMobiHub

Het Interreg Noordzee [ShareDiMobiHub](#)-project wil de introductie en acceptatie van deelmobiliteit vergroten. Dit om burgers ervan te weerhouden een eigen (tweede) auto te bezitten die vooral veel plaats inneemt, met als resultaat schonere, leefbare en aangenaamere steden. De provincie Utrecht is coördinator van dit project en werkt hierin samen met de Hogeschool Utrecht en verschillende partners uit Nederland, België, Duitsland, Denemarken en Noorwegen.

We spraken met Eric van Dijk, de projectleider vanuit de provincie. Hij legt uit wat de rol van de provincie precies is en waarom hier is gekozen voor een Europese aanpak.

[Lees hier het interview over ShareDiMobiHub](#)

Urban ReLeaf

Verstedelijking, hete zomers, droogte en zware regenbuien dagen onze provincie uit. Ook andere Europese regio's hebben met deze uitdagingen te maken en daarom werkt de provincie Utrecht nauw samen met de gemeente Utrecht in het Horizon Europe project [Urban ReLeaf](#). De andere deelnemende steden zijn Riga, Dundee, Mannheim, Cascais en Athene.

We spraken met Esther van Leeuwen, de projectleider vanuit de provincie. Zij legt uit hoe de provincie en gemeente Utrecht een eigen sub-project uitvoeren en hoe het project bijdraagt aan innovatie in de provincie.

[Lees hier het interview over Urban ReLeaf](#)

Dit zijn een aantal andere lopende Europese projecten waarbij de provincie Utrecht betrokken is:

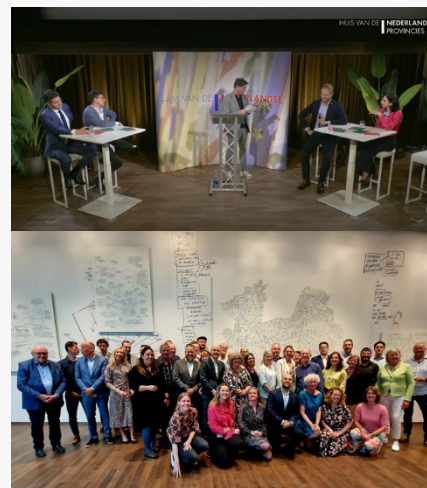
- [LIFE IP Klimaatadaptatie](#)
- [LIFE reNEWable green HYdrogen for TranSport \(LIFE NEW HYTS\)](#)
- [European Digital Innovation Hub - Dutch Societal Innovation Hub](#)
- [European Digital Innovation Hub - Noordwest-Nederland](#)
- [Vehicle to Grid for Equitable Zero-Emission Transitions \(V2G QUESTS\)](#)

Ben je benieuwd naar Europese middelen in heel de provincie? Bekijk dan ook eens de [online brochure](#) over de Europese investering in de regio tussen 2014 en 2022.

In de media

Het is de ambitie van de provincie om een Europabewuste provincie te zijn. Het is daarbij belangrijk om zichtbaar te zijn en inwoners te informeren over wat er allemaal wordt georganiseerd op het gebied van Europese zaken.

- Bericht over EU-leergangen 2024 voor gemeenten en waterschappen. Met een leergang over Europese financiering en een leergang over public affairs Brussel ([bekijk het hier](#)).
- Bericht over de toekenning van de Regional Innovation Status aan de provincie Utrecht op 19 juni 2024 ([bekijk het hier](#))
- Artikel en livestream van het HNP verkiezingsdebat op 16 mei 2024 ([bekijk het hier](#)).
- Bericht over het werkbezoek van de Deense regio Seeland op 15 mei 2024 ([bekijk het hier](#))
- Bericht over het publiceren van de provincie Utrecht Strategie voor Europese samenwerking en belangenbehartiging 2024-2034 ([bekijk het hier](#))
- Bericht over het European Funding Network Utrecht (EFNU) event over Europese financieringskansen voor digitalisering op 12 maart 2024 ([bekijk het hier](#)).

Vooruitblik

Ook in de tweede helft van 2024 is er genoeg om naar uit te kijken. In deze vooruitblik werpen we een blik op de diverse bijeenkomsten en evenementen waaraan de Statenleden kunnen deelnemen.

**10, 17,
24
sep**

Masterclass Europa voor Statenleden

Op verzoek van de beroepsvereniging van Nederlandse provinciale Statenleden, Statenlidnu, verzorgt het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) in september een bijdrage aan een inhoudelijk programma voor de driedelige masterclass over Europa. Tijdens de (online) masterclass worden diverse kanten van het Europese besluitvormingsproces én de rol van de Statenleden verder uitgelicht. Er zijn beperkte plekken beschikbaar voor de masterclass. De inschrijving wordt binnenkort geopend.

[Meld je hier aan voor de masterclass \(inschrijflink zal verschijnen op deze website\)](#)

**7-10
okt**

Europese Week van de Regio's en Steden (EWRC)

Elk jaar in oktober vindt de Europese Week van de Regio's en Steden (EWRC) plaats. Deze week wordt georganiseerd door het Comité van de Regio's en is uitgegroeid tot een platform waar Europese regio's en steden (gemeenschappelijke) uitdagingen bespreken door een diversiteit van sprekers en deelnemers samen te brengen in Brussel.

[Bekijk de website voor meer informatie](#)

8

Randstadevenement tijdens EWRC

okt

Als onderdeel van het GS en PS werkbezoek naar Brussel tijdens de Europese Week van de Regio's en Steden (EWRC) nemen zij deel aan het evenement voor de vier Randstadprovincies op dinsdag 8 oktober. *Inschrijving voor deelname aan dit werkbezoek is al afgerond door de griffie.*

Meer informatie over dit werkbezoek en evenement volgt via de griffie

9
okt

HNP-evenement tijdens EWRC

Als onderdeel van het GS en PS werkbezoek naar Brussel tijdens de Europese Week van de Regio's en Steden (EWRC) nemen zij deel aan het evenement georganiseerd door het Huis van de Nederlandse Provincies evenement op woensdag 9 oktober. *Inschrijving voor deelname aan dit werkbezoek is al gebeurd door de griffie.*

Meer informatie over dit werkbezoek en evenement volgt via de griffie

18
Okt

EFNU sessie op het Citizen Science Festival

De provincie Utrecht organiseert een Citizen Science Festival. Het European Funding Network Utrecht verzorgt deelsessies over Europese financieringskansen rondom citizen science (burgerwetenschappen).

Meer informatie volgt later

6
nov

PUB Europese zaken

In de middag van 13.00-15.00 staat een Provinciale Utrechtse Bondgenoten (PUB) bijeenkomst rondom Europese zaken gepland. Er zal een externe gastspreker zijn en via interactieve discussies bespreken we relevante thema's.

Meer informatie volgt later via de griffie

PROVINCIE UTRECHT

Archimedeslaan 6
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

[De Europese Ster](#)

[Uitschrijven](#)